

سه شنبه 27 مهر 1395 - 16 محرم 1437 - 18 اکتبر 2016

پس از ورود متفقین به ایران و استعفای اجباری رضاخان از سلطنت، وی در 25 شهریور 1320 ش به ناچار ایران را ترک کرد...

**تبعید "رضاخان، پهلوی" به جزیره مورس، در حباب، جنگ همان، دهم، ته‌سط متفقین، (1320 ش)**

پس از ورود متفقین به ایران و استعفای اجباری رضاخان از سلطنت، وی در 25 شهریور 1320 ش به ناچار ایران را ترک کرد و به امر انگلیس به جزیره مورس و سپس ژوهانسبورگ در آفریقای جنوبی تبعید شد تا اینکه در همان‌جا درگذشت. اگر رضاخان از ابتدای امر، به وسیله اجانب و به ویژه انگلستان روی کار نیامده بود و پایه‌های حکومت خود را بر روی افکار عمومی، عدالت و آزادی استوار می‌ساخت، متفقین هرگز نمی‌توانستند به این سهولت او را برکنار و از ایران تبعید نمایند. او خوب می‌دانست که با تمام مخالفتی که روس‌ها و انگلیس‌ها با وی دارند، اما اگر قوایشان وارد تهران شود، به او و خانواده‌اش صدمه‌ای نخواهند زد و حداکثر شدت عمل آنها، برکناری از سلطنت و تبعید وی خواهد بود. آنچه او را بیش از هر چیز نگران ساخته بود، بیم انتقام مردمی بود که شانزده سال در زیر فشار حکومت زور و استبداد قرار گرفته بودند. و این نگرانی سبب شد که از سلطنت کناره بگیرد و از ایران خارج شود.

حمله تجاوزکارانه ناوهای آمریکایی به جزایر نفتی ایران در خلیج فارس (1366 ش) پس از آن که دولت کویت، جمهوری اسلامی ایران را به حملات موشکی متهم کرد و عراق با این بهانه در 17 شهریور 66، به تأسیسات ایران حمله برد، ایران نیز یک موشک به نفتکش کویتی پرتاب کرد و خساراتی وارد آورد. دولت آمریکا به این بهانه که پرچم آمریکا روی نفتکش بود تصمیم به اقدام تلافی جویانه گرفت و در 27 مهر 1366، چهار ناوشکن آمریکایی به جزیره رستم که پایانه نفتی رشادت در آن بود، اعزام شدند. در این حمله، تنها بیست دقیقه مهلت داده شد که آنجا را تخلیه کنند. آنگاه با توپ‌های سنگین، هزار گلوله به آن شلیک کردند و چون هنوز بخشی از تأسیسات نفتی پابرجا بود، گروه انفجاری را به جزیره اعزام داشتند که آن را نیز ویران سازد. سپس یک گروه از کماندوهای آمریکایی به میدان نفتی رسالت در شمال جزیره رستم که مدعی بودند در آن میدان نفتی، تأسیسات رادار و مخابرات وجود دارد حمله نموده، تأسیسات مستقر در جزیره را نابود کردند. این در حالی است که هیچ گونه تأسیسات نظامی و راداری روی سکوهایی نفتی مذکور وجود نداشت. تجاوز مسلحانه آمریکا به تمامیت ارضی ایران، نقض منشور ملل متحد و حقوق بین الملل و نقض مجدد ادعاهای ظاهری آنان در رعایت بی طرفی و نقض کلیه بندهای قطعنامه‌های شورای امنیت بود. این حمله تجاوزکارانه آمریکا به سکوهایی نفتی ایران در خلیج فارس، واکنش‌های متعددی در کشورهای مختلف به دنبال داشت و برخی کشورها این اقدام تجاوزکارانه را محکوم کردند.

تدوین تاریخ اسلامی در عهد خلیفه ی دوم (16 ق) در عصر خلیفه‌ی دوم برخی از استانداران و برخی از دوران‌دیشان مدینه لزوم انتخاب تاریخی ویژه برای مسلمانان را به اطلاع خلیفه رسانیدند. عمر بن خطاب که دو سال و نیم از خلافت‌اش می‌گذشت، تصمیم گرفت برای مسلمانان تاریخ ویژه‌ای ترتیب دهد. به همین جهت تعدادی از صاحب‌نظران مهاجر و انصار را گردآورد و با آنان درباره‌ی تدوین تاریخ اسلامی مشورت و گفت‌وگو کرد. امیر مؤمنان علی بن ابی طالب (ع) نیز که در آن جمع حضور داشت، پیشنهاد کرد: به خاطر اهمیت هجرت پیامبر اسلام (ص) از مکه به مدینه‌ی منوره، هجرت آن حضرت را مبدأ تاریخ قرار بدهند. غیر از آن حضرت، برخی از حاضران، تولد پیامبر (ص)، برخی سال بعثت آن حضرت و برخی سال رحلت آن حضرت را پیشنهاد کرده بودند. هم‌چنین بعضی‌ها تاریخ رومی (میلادی) و عده‌ای هم تاریخ فارس (فرس قدیم) را پیشنهاد نمودند. ولی عمر بن خطاب پیشنهاد امیر مؤمنان علی بن ابی‌طالب (ع) را اصلح دانست و همان را تأیید کرد و بنا گذاشت که هجرت پیامبر (ص) مبدأ تاریخ اسلامی باشد. پس از آن درباره‌ی ابتدای سال قمری که از چه ماهی آغاز گردد، گفت‌وگو شد. در این باره هم نظرهای گوناگونی ارائه گردید. برخی به خاطر اهمیت ماه رمضان، ابتدای رمضان را و برخی به خاطر اهمیت حج، اول ذی‌حجه را و برخی ماه رجب را که در عصر جاهلیت اهمیت ویژه‌ای در نزد عرب‌ها داشت و عثمان بن عفان، ماه محرم را به خاطر این که نخستین ماه حرام است، پیشنهاد نمودند. عمر بن خطاب پیشنهاد عثمان را پذیرفت و دستور داد که نخستین ماه سال قمری را از محرم آغاز کنند.

شکست "امیر عبدالقادر الجزائری" در برابر استعمارگران فرانسوی (1260 ق) امیر عبدالقادر الجزائری پس از 15 سال مبارزه‌ی پی‌گیر علیه استعمارگران فرانسوی، سرانجام دستگیر شد. از جمله عوامل شکست امیر عبدالقادر، این بود که در داخل الجزایر پایگاهی برای استقرار و مبارزه نداشت، زیرا سراسر کشور تحت اشغال فرانسویان بود در نتیجه عبدالقادر ناچار گردید، در مناطق مرزی الجزایر و مراکش با فرانسویان مبارزه کند. ولی حاکم مراکش نیز که تحت سلطه‌ی فرانسویان بود، پس از چندی به امیر عبدالقادر، اجازه‌ی استفاده از مناطق مرزی مراکش را نداد و او را از خاک این کشور بیرون راند. این موضوع باعث شد که فرانسویان بتوانند امیر عبدالقادر را که در اندیشه‌ی ایجاد حکومتی یکپارچه و مستقل در سراسر شمال آفریقا و بیرون راندن استعمارگران از الجزایر بود شکست دهند. عبدالقادر 9 سال در زندان فرانسه بود و سپس وی را به شرط آن که به کشورش باز نگردد، آزاد کردند.

تصرف مجمع الجزایر فیلیپین توسط استعمارگران اسپانیایی (1565م) فیلیپین مجمع الجزایری است در جنوب شرقی آسیا با 300 هزار کیلومتر مربع مساحت و در همسایگی چین و مالزی قرار گرفته است. کاشفین اروپایی نخستین بار در 6 اوت سال 1521م به جزایر فیلیپین قدم نهادند. ماژلان، دریانورد اسپانیایی به عنوان اولین اروپایی از این منطقه دیدن نمود و آن را به نام فیلیپ پادشاه اسپانیا، فیلیپین نامید. با این حال تصرف این منطقه توسط اسپانیا تا سال 1565 به طول انجامید. در 18 اکتبر این سال، فیلیپین رسماً ضمیمه متصرفات اسپانیا گردید که به مدت 3 قرن ادامه داشت ولی مسلمانان این منطقه که قبل از قرن سیزدهم وارد این منطقه شده بودند، هیچ‌گاه به همکاری و سلطه جویی اروپایی‌ها تن در ندادند. در اواخر سده نوزدهم، جنبش‌های استقلال‌طلبانه در گوشه و کنار کشور پدید آمد و در پی آن در سال 1896م به یک شورش عمومی ضد استعماری تبدیل گردید و ادامه یافت و سرانجام به استقلال فیلیپین در دوازدهم ژوئن سال 1898م منجر گردید. (ر.ک: 12 ژوئن)

تولد شاعر نام‌آور ترکمن کریم قربان نفس نامور به مختوم‌قلی معاصر (1929م) کریم قربان نفس، شاعرنو، مترجم و روزنامه نگار در ۱۸ اکتبر سال ۱۹۲۹ (میلادی) در روستای «بیلاولی» از توابع بخش گوگ تپه (ترکمنستان) ترکمنستان متولد شد. کریم قربان نفس شاعری نوپرداز، مترجمی توانا و روزنامه نگاری نکته سنج بود. در ترکمنستان در سال 1929 میلادی به دنیا آمد. و با کار در یکی از نشریات دولتی و قلم‌فرسایی در آن و نیز در اثر همکاری نزدیک با مترجمان و نویسندگان مشهور ترکمنستان در زمینه ادبی به تجارب گرانقدری دست یافته که موجب نبوغ و درخشش ادبی او شده است. از جمله فعالیت‌های ادبی او ترجمه است وی علاوه بر ترجمه بیش از بیست کتاب از زبان مادری خود (ترکمنی) به دیگر زبانها، آثار «ش، پتته اف»، «ق، کنیه»، «ج، پودار» را به زبان خود ترجمه کرد. وی با بیشتر نویسندگان و مترجمان مشهور ترکمن چون «آنه مخدوف، الله بردی هادیف، بردی کربابایف، ب. سیتاکوف و ...» و با نویسندگان و گویندگان روس و اوکراین ارتباط تنگاتنگ داشت. اغراق نیست اگر بگوییم از شاعران معاصر کسی نیست به منزلت و ارزش ادبی او رسیده باشد مخصوصاً در زمینه شعر و شاعری که قدرت و توانایی و خلاقیت او زبانزد تمام شاعران معاصر است. از جمله شاهکارهای شعری او می‌توان به «تایماز بابا» (1960)، مجموعه اشعار «قوشغی و پیاماسی» (1985)، سالدات یورگی / قلب سرباز (1953)، آتا و اوغیل / پدر و فرزند (1961)، قوم دن تاپیلان یورگ / دلی که از خاک پدید آمد (1965)، قرق (1967)، عیال باخشی / زن نوازنده (1972)، عمر (1975) اشاره کرد.